

чують, що не кожен кваліфікований програміст здатний освоїти усі її премудроці, а тим більше вирішити нестандартне завдання бухгалтера, навіть те, що легко вирішується за допомогою Visual FoxPro.

Використання типової конфігурації суттєво відрізняється від нетипової, оскільки для типової можна задіяти стандартну підтримку. Проте, якщо до конфігурації внесені суттєві зміни, що враховують специфіку підприємства, то варіант із стандартною технічною підтримкою практично відпадає. Це є одним із недоліків програми щодо її використання на великих підприємствах, оскільки це значно піднімає сукупну вартість програмного обслуговування або ж виникає необхідність у власній групі підтримки, яка повинна самостійно відстежувати всі зміни вітчизняного законодавства. Тому «... і спрямовуються ціни на так зване «налаштування» 1С: Бухгалтерії у далеку височінь».

Той, хто замислюється над впровадженням останніх версій 1С, повинен чітко усвідомлювати, що через певний період, йому прийде обов'язково переходити на нову версію, оскільки попередня перестане супроводжуватися технічною підтримкою. Тому, щоб розраховувати бюджет на придбання та використання бухгалтерської програми, потрібно враховувати і той факт, наскільки швидко буде запроваджено нову версію. Політика фірми 1С побудована на тому, що вартість самої програми повинна складати 14 % від вартості робіт з її впровадження і супроводження. Такий підхід дає підстави користувачу задуматися над досить добре впровадженою маркетинговою розробкою 1С.

Н. П. Букресева, аспірант,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОБЛІКУ ВИРОБНИЧОГО ПІДПРИЄМСТВА ЩО ЗДІЙСНЮЄ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ

Тези висвітлюють проблеми та шляхи вдосконалення обліку із застосуванням інформаційних технологій щодо відображення зовнішньо-економічних операцій при виробничо-господарській діяльності підприємства. В результаті проведеного дослідження автором висвітлено проблематику відображення первинних даних у обліку за допомогою програмного забезпечення з врахуванням вимог з боку переліку контролюючих органів.

Важливою проблемою при операціях ЗЕД є ефективне забезпечення інформаційними технологіями господарських процесів, які для якісного управління підприємницькою діяльністю мають

знайти своє відображення в обліку. На сьогоднішній день посилення контролю з боку фіскальних органів (податкових та митних) є звичною справою для будь-якого вітчизняного підприємства, що провадить операції ЗЕД. Такі операції виступають специфічним об'єктом обліку і сильно залежить від чинного законодавства, вузької специфіки даної операції тощо. Особливо, якщо торгівельний цикл підприємства ускладнений ще й процесом переробки товарів, приготувчим процесом виробництва напівфабрикатів та багатослойною схемою зберігання товарів на складах та переміщення між виробничими циклами. Розглянемо циклічність вартісного перетворення імпортованих товарів та сировини на виробничому підприємстві на рисунку 1.

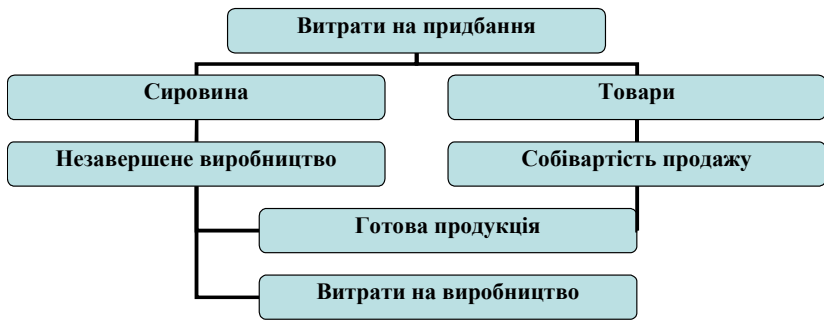

Рис. 1. Циклічність вартісного перетворення імпортованих товарів та сировини на виробничому підприємстві

Тому часто ефективність підприємницької діяльності та виробництва зокрема залежить від того, наскільки сучасними є інформаційні технології, що використовуються економічною та фінансовою службою підприємства. Адже достовірне та своєчасне відображення саме операцій ЗЕД у бухгалтерському обліку є вкрай важливим для фахівців виробничих підприємств, які за звичайних обставин провадять таку економічну діяльність для забезпечення нормального функціонування підрозділів виробництва та логістики.

У зв'язку із характерним посиленням заходів митними органами спрямованих на посилення контролю за цільовим використанням товарів, при митному оформленні яких було надано пільги, у тому числі зі сплати акцизного збору і ПДВ імпортерам необхідно надавати митниці та податковим органам звіти про напрямки використання таких товарів. Звичайно національні стандарти ведення бухгалтерського обліку не можуть забезпечити всіх новітніх вимог контролюючих органів. З огляду на все ви-

щевказане стає зрозумілим, що споживачами інформації єдині бази даних — фінансово-господарської діяльності підприємства є такі користувачі, які мають абсолютно різні вимоги та підходи до формування звітності, які навіть деколи суперечать один одному при групуванні тих чи інших даних. Такими дослідженнями займалось достатньо вчених, щоб виокремити питання щодо вибору інформаційної системи для забезпечення всіх або хоча б більшості аналітичних потреб, які виникають у повсякденній роботі фінансово-економічних служб. Так наприклад Я. С. Зубілевич досліджував застосування інформаційних систем у бюджетних установах [2, с. 100—105], Сардачук І. І. висвітлив пряму залежність підвищення конкурентноспроможності підприємства від належного інформаційного середовища, також пошуки щодо розвитку та впровадження комп'ютерних інформаційних систем здійснювали такі науковці як: Ф. Ф. Бугинець, М. Г. Чумаченко, В. П. Завгородній, Н. М. Малюга, С. В. Івахненко. Вивченням сутності та оптимізації порядку здійснення бухгалтерського обліку зовнішньо-економічної діяльності займались Сухарський В. С. [7], О. О. Маслак, В. Й. Жержуха, Ю. А. Григор'єв [5], Л. О. Кадуріна [6], М. С. Стрельніков.

Та, на жаль, досить слабо досліджено і, як наслідок, висвітлено проблематика різних вимог щодо відображення звітних даних господарською особою, що здійснює підприємницьку діяльність. Ми вже давно звикли до поняття «податковий облік», «бухгалтерський облік», «управлінський облік», «статистичний облік», які використовуються у організації інформаційних бізнес-процесів із використанням програмного забезпечення навіть невеликого торговельного підприємства. Але з огляду на специфіку виробничого підприємства, яке в своїй звичній діяльності застосовує імпортовану сировину та матеріали, тобто здійснює ще і зовнішньо-економічну діяльність, необхідно виокремити ще й такий понятійний апарат як «митний облік», що за своїми вимогами у багатьох напрямках, особливо обліку товарних операцій, має докорінно інакші підходи у формуванні звітності та здійсненні обліку, а ніж вже такі звичні нам вище перелічені поняття [1].

На сьогоднішній день є достатньо продуктів програмного забезпечення для ведення бухгалтерського обліку та звітності на ринку України, що продукується близьким та дальнім зарубіжжям, наприклад під такими торговими марками як «1С», «Бухсофт», «SAP», «Movex», «Парус», «D+» «GrossBuh», «Scala» і т. д., але, на жаль, жодна з них не зможе покрити дефіцит звітних показників у всіх аспектах обліку, передбачити всі вимоги вітчизняного чинного законодавства.

В примітивному функціональному значенні бухгалтерські системи повинні хоча б безпомилково виконувати арифметичні розрахунки; забезпечувати підготовку, заповнення, перевірку і роздрук первинних та звітних документів різноманітних форм та змісту; виконувати точне перенесення даних із однієї звітної форми у іншу; виводити накопичення підсумкових цифр; забезпечувати звернення до даних та звітів за минулі періоди (вести архів).

Але з огляду на те, що розмір мита та податку на додану вартість, достовірне присвоєння коду товару є економічно важливими питаннями у обліку операцій ЗЕД, та стратегічними умовами саме при імпорتنих операціях підприємства, інформаційні системи на підприємстві повинні мати змогу уніфікації руху товарів також за відмінними аніж за звичай характеристиками, а саме — за кодом УКТ ЗЕД. Оскільки в інакшому випадку користувачі інформації, облікованої саме/лише за національними стандартами будуть вкрай обмежені при прийнятті рішень щодо напрямку використання тих чи інших товарів розмитнених під пільговий тариф. Результатом обліку за допомогою вдосконалених та оптимізованого програмного забезпечення має бути наявна можливість проведення порівняльного аналізу надходження сировини з розбивкою по кодам УКТ ЗЕД та використанням, виконаного за звітний період, коли оптимальним випадком в кінці облікового процесу стане збіг цільового надходження імпортного товару з цільовим використанням.

Також у результаті численних змін до митного законодавства саме митна, а не фактурна вартість стала в абсолютній більшості випадків базою для нарахування митних платежів та податку на додану вартість, отже при оптимізації інформаційних технологій у відповідності до новітніх вимог слід це враховувати. Отже можливість обліку митної та фактурної вартості імпорتنих товарів одночасно є вкрай актуальною вимогою до програмного забезпечення при проведенні його встановлення на виробничому підприємстві, що використовує діяльність ЗЕД у своїй практиці .

Звичайно для забезпечення таких можливостей, система повинна мати єдину базу даних щодо поточного стану бухгалтерського обліку на підприємстві та архівними матеріалами, щоб будь-які з даних було можливим отримати по першому запиту користувача.

Підсумком цього дослідження стане заключення, що діяльність виробничого підприємства, яке здійснює зовнішньо-економічні операції має досить вузьку специфіку, щоб вимагати окремого підходу до написання програмного забезпечення під основ-

ні бізнес процеси, які мають знайти якісне відображення в інформаційній системі підприємства та потрапити у звітність усім користувачам звітних даних зі звернення до єдиної бази даних підприємства.

Література

1. Порядок здійснення митними органами контролю за сплатою платниками податків податку на додану вартість та акцизного збору, які справляються при ввезенні (пересиланні) товарів та інших предметів на митну територію України, затверджений наказом ДПАУ, ДМСУ від 16.03.01 р. № 109/188.

2. *Зубілевич С. Я.* Інформаційне забезпечення економічного аналізу в бюджетних установах // Бухгалтерський облік, аналіз та аудит в епоху глобальних змін: тези доповідей Міжнар. Наук.-практ. конф.: Київ, 23 жовт. 2009 р. — К.: КНЕУ:ФПБАУ, 2009. — 582, [2] с.

3. *Дубій О.* 12 уроків з ІС:Бухгалтерії — Львів: БаК, 2001. — 216 с.

4. Облік міжнародних операцій: Підручник / Ю.А. Кузьмінський, В. Г. Козак, Л. І. Лук'яненко, О. В. Небильцова; За заг. Ред. Проф. Ю.А. Кузьмінського. — К.: КНЕУ, 2006 — 336 с.

5. *Григорьев Ю. А.* Импортные операции: учет, анализ, правовые аспекты. — М.: Книжный мир, 2002. — 224с.

6. *Кадуріна Л. О., Стрельнікова М. С.* Облік зовнішньоекономічної діяльності на підприємствах України: теорія, практика, рекомендації: Навчальний посібник. — К.: Центр учбової літератури, 2007 — 606с.

7. *Сухарський В. С.* Управління зовнішньоекономічною діяльністю: теорія, методологія, практика. Курс лекцій, — ТАНГ, 2001. — 284 с.

Ю. А. Верига, канд. екон. наук, професор,
завідувач кафедри бухгалтерського обліку і аудиту,

Є. І. Івченко, канд. техніч. наук, доцент,
доцент кафедри економічної кібернетики,
Полтавський університет споживчої кооперації України

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНЦІЙ ФАХІВЦІВ З ОБЛІКУ І АУДИТУ

The newest of informatively communication technologies of forming of jurisdictions of specialists are considered on an account and audit. Experience of the innovative providing of preparation of specialists is resulted on an account and audit in the Poltava university of consumer cooperation of Ukraine.

Освіта у XXI столітті набуває особливого стратегічного значення. Україна вступила в епоху науки та інформації, що не може не позначитися на процесах підготовки фахівців з обліку і аудиту.